

Motion till riksdagen

1988/89:K434

av Claes Roxbergh m.fl. (mp)

Dataregistren och personlig integritet

Många människor känner sig oroade av att datatekniken ger möjligheter att göra hittills okända intrång i den personliga integriteten, genom samkörning och bearbetning av insamlade uppgifter. Personregister av olika slag, liksom statistikuppgifter och forskningsprogram, har skapat debatt, vrede och protester.

Den nya teknik, som har kommit med datasamhället, ger en helt annan dimension åt de kontroller som kan göras. Det ligger en trygghet i att veta att det är omöjligt att samtidigt bevaka alla medborgare. Det har hittills upplevts som ett litet men obestämt skydd av den enskilde.

Datatekniken innebär att man på ett heltäckande sätt kan kontrollera samtliga uppgifter, som råkar finnas i datasystemet. En så total kontroll förutsätter helt andra överväganden vid utformning av regler. Får systemen dessutom användas generellt för andra ändamål än de som uppgavs, när uppgifterna samlades in, leder detta inte bara till total kontroll, utan också till risk för synnerligen allvarliga misstag.

Direktreklam är ett slags intrång i den personliga integriteten. Trots att man kan avsäga sig direktreklam i det statliga personregistret, Data Spar, förekommer det att privata företag, med vilka en privatperson har haft kontakt, säljer sina kunduppgifter till andra företag, som använder uppgifterna för reklamändamål.

Det har visat sig att det ur integritetssynpunkt är otillräckligt med nuvarande ordning med prövning av datainspektionen och regeringen, särskilt som datainspektionens mera restriktiva hållning i många fall har fått ge vika.

Lagarna behöver ändras så att de kommer att innehålla följande regler:

- Datalagrad information får endast användas och bearbetas för det syfte som angavs vid insamlandet av uppgifterna.
- Undantag härifrån får göras endast om den enskilde medger det eller om det är ett väsentligt samhälleligt intresse.
- Den som lämnar en uppgift skall underrättas om att uppgiften kommer att lagras på data.
- Besked om ändamålet med lagringen skall lämnas.

Hemställen

Mot. 1988/89

K434

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi

att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring i hithörande lagar att de synpunkter och förslag som framförts i motionen om den personliga integriteten i samband med dataregister tillgodoses.

Stockholm den 25 januari 1989

Claes Roxbergh (mp)

Inger Schörling (mp)

Elisabet Franzén (mp)

Hans Leghammar (mp)

Kent Lundgren (mp)